

18 maart 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te Amsterdam,

tegen:

(wijlen) **[naam],**

geboren op [datum], overleden op [datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tijdens zijn leven– sinds [datum] - lid van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 11 oktober 2012. Op 24 december 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van br. [naam], algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis).

Op 7 februari 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met een vriendin, [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen.

Namens de Congregatie is verschenen br. [naam], algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis).

2. De klacht

2.1. Klager ging in september 1958 naar [instituut]. Hij kwam daar in de vijfde klas van de lagere school .

Broeder [naam], aangeklaagde, was de gymleraar. Klager was niet zo lenig en kon met gym niet zo goed meekomen. Klager werd door aangeklaagde bevolen om naar het [museum] te komen om ijver en lenigheid te bespreken en tevens om hem te straffen/corrigeren. Dit resulteerde erin dat klager zijn broek moest laten zakken om tikken op zijn blote billen te ontvangen. Omdat klager dit niet wilde, deed aangeklaagde zelf klagers broek uit. Klager moest dan over de schoot van aangeklaagde gaan liggen, waarbij aangeklaagde tikken en

‘zwaaien’ over zijn billen gaf. Dit is volgens klager zeker acht keer voorgekomen, zo niet vaker. Iedere keer deed hij klagers broek los en ging hij naar beneden. Van die acht keer is het ook drie keer voorgekomen dat aangeklaagde zijn vingers in klagers anus heeft gestopt. Aangeklaagde zei er vaak bij: ‘Ik vind het niet erg dat je zo houterig bent, want je hebt van die lekkere billetjes’.

In de gymzaal mochten de jongens alleen in shirt en sportboekje gekleed zijn, zonder onderbroek. Aangeklaagde had er een handje van om dat ook te controleren en zat dan met zijn handen in klagers sportbroekje en voelde dan klagers genitaliën. Dit gebeurde volgens klager ook bij andere jongens.

2.3. Klager kwam op zeer kwetsbare leeftijd onder hoede van de geestelijken. Het geloof nam hij (kinderlijk) enorm serieus. Hij geloofde alles wat de geestelijken hem vertelden over het geloof. Klager was afhankelijk van hen. Klager voelde zich na zijn ervaringen met broeder [naam] enorm eenzaam en vies en het gebeuren heeft grote impact gehad op zijn verdere leven.

Klager heeft moeite met het uiten van emoties. Hij kan en durft zich niet goed te binden. Zijn seksuele leven is moeizaam geweest. Het vertrouwen in mensen is ernstig geschaad. De emotionele problemen werden in de loop der jaren steeds erger en hebben ervoor gezorgd dat klager vanaf 1996 geen betaald werk op zijn niveau meer kan verrichten.

Pas in 1997 heeft hij de moed verzameld om hulp te zoeken en heeft hij een tweejarige tantratraining gevolgd en aan meer dan veertig workshops van de [instelling] meegedaan. Ook heeft klager regressietherapie gehad.

2.4. Klager hoopt dat er op enige manier genoegdoening zal komen. De emoties blijven, maar het zou voor klager en zijn traject een goede stap zijn in de verwerking.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

Wel wordt ook opgemerkt dat het de congregatie bekend is dat slachtoffers van seksueel misbruik contact zoeken met elkaar en dat alle ervaringen en veel feiten en gegevens tussen slachtoffers worden uitgewisseld. De overste heeft klager mogen ontmoeten op een bijeenkomst van de lotgenotengroep [naam] op 22 september jl. Hij merkt op dat daarmee niet gezegd is dat hetgeen klager heeft verklaard niet plaatsgevonden zou kunnen hebben, maar vraagt de Klachtencommissie om juist in dit soort gevallen verklaringen kritisch te beoordelen op authenticiteit en betrouwbaarheid.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-.K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3. van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijfenvijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat aangeklaagde klagers broek uit deed, dat hij klager beval over zijn schoot te liggen en dat hij aangeklaagde tikken en ‘zwaaien’ over zijn billen gaf. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat dit acht keer is gebeurd. Daarnaast acht de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat aangeklaagde van die acht keer, drie keer zijn vingers in de anus van klager heeft gestopt.

Voorts acht de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat aangeklaagde klagers genitaliën betastte tijdens of voor de gymles, om te ‘controleren’ of klager zijn onderbroek wel uit had, hetgeen de jongens was bevolen voor de gymles.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunen het klaagschrift 2010T084 en de meldingen van zaaknummers 2012T887 en 2012T718 de verklaring van klager, waarbij opvalt dat in 2010T084 ook wordt gesproken over ‘vingers in de anus’ en bij de meldingen van zaaknummer 2012T887 en 2012T718 het ook aanrakingen onder het gymbroekje tijdens, voor of na de gymlessen betrof.

Hoewel ook in het algemeen kritisch wordt gekeken naar klachten en verklaringen van personen, die zijn binnengekomen na de vele aandacht in de media voor het seksueel misbruik binnen de Rooms Katholieke Kerk, overweegt de Klachtencommissie ten overvloede dat, niet is gebleken van enige onderlinge beïnvloeding van de melders/klagers van de hierboven genoemde klaagschriften naar klager of vice versa in wat voor zin dan ook. In het bijzonder wijst de Klachtencommissie er nog op dat uit het archief van Hulp en Recht is gebleken, dat, zoals klager ook heeft verklaard ter zitting, hij reeds in 2007 een mail heeft gestuurd om melding te doen van seksueel misbruik.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 11 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon in wie hij vertrouwen stelde.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De Overste heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6 Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie br.[naam], algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis) de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 18 maart 2013 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, W.M. Veltman-Breddels en mr. P.A. Schaafsma, bijgestaan door mr. Y. Rikken, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie br.[naam], algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis) en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.